

Υπόθεση T-405/05

Powerserv Personalservice GmbH

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς
(εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**

«Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία ακυρώσεως — Λεκτικό κοινοτικό σήμα
MANPOWER — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Περιγραφικός χαρακτήρας —
Μερική μεταρρύθμιση — Διακριτικός χαρακτήρας κτώμενος διά της χρήσεως —
Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', άρθρο 51, παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 63,
παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (πέμπτο τμήμα) της 15ης Οκτωβρίου 2008 . . . II - 2887

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Κοινοτικό σήμα — Παραίτηση, έκπτωση και ακυρότητα — Απόλυτοι λόγοι ακυρότητας
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρα 7 §§ 1, στοιχείο γ', και 3, και 51 §§ 1, στοιχείο α',
και 2)*

II - 2883

2. Κοινοτικό σήμα — Παραίτηση, έκπτωση και ακυρότητα — Απόλυτοι λόγοι ακυρότητας
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρα 7 § 1, στοιχεία β' έως δ', και 51 §§ 1, στοιχείο α', και 2)
3. Κοινοτικό σήμα — Παραίτηση, έκπτωση και ακυρότητα — Απόλυτοι λόγοι ακυρότητας
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρα 7 § 1, στοιχεία β' έως δ', και 51 §§ 1, στοιχείο α', και 2)
1. Η καταχώριση του λεκτικού σήματος MANPOWER ως κοινοτικού σήματος για τα προϊόντα και υπηρεσίες που υπάγονται στις κλάσεις 9, 16, 35, 41 και 42 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας δεν μπορεί να ακυρωθεί λόγω της υπάρξεως λόγου απαραδέκτου του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα.

Το εν λόγω σήμα είναι περιγραφικό, υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία, στη Γερμανία και στην Αυστρία, υπηρεσιών γραφείων ευρέσεως εργασίας και ευρέσεως προσωρινού προσωπικού που υπάγονται στην κλάση 35 του διακανονισμού αυτού για τις οποίες καταχωρίστηκε, από της απόψεως του συνόλου του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, η αγγλική λέξη manpower έχει πράγματι, με τις επίμαχες υπηρεσίες, αρκούντως άμεση και συγκεκριμένη σχέση δυνάμενη να καταστήσει δυνατό στο ενδιαφερόμενο κοινό να αντιληφθεί άμεσα και χωρίς περαιτέρω σκέψη την περιγραφή των υπηρεσιών αυτών. Όσον αφορά τη Γερμανία και την Αυστρία, η λέξη αυτή είναι, σύμφωνα με το λεξικό Duden, αντίστοιχη του όρου Arbeitskraft (εργατικό δυναμικό). Επομένως, οι ενδιαφερόμενοι γερμανόφωνοι καταναλωτές θα σχηματίσουν άμεσα και χωρίς περαιτέρω σκέψη μια συγκεκριμένη και άμεση σχέση μεταξύ της λέξης και των γραφείων ευρέσεως

εργασίας και ευρέσεως προσωρινού προσωπικού. Τούτο ισχύει, κατά μείζονα λόγο, εφόσον η λέξη «MANPOWER» αποτελεί νεωτερισμό στο γερμανόφωνο γλωσσολογικό πλαίσιο αναφοράς.

Το σήμα αυτό είναι επίσης περιγραφικό στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία, στη Γερμανία και στην Αυστρία, για την πλειονότητα των προϊόντων και υπηρεσιών που υπάγονται στις κλάσεις 9, 16, 41 και 42 του διακανονισμού αυτού για τα οποία καταχωρίστηκε, από της απόψεως του συνόλου του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Πρώτον, η λέξη δύναται να γίνει αντιληπτή ως δηλούσα το περιεχόμενο των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών όταν χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των υπηρεσιών γραφείου ευρέσεως εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, το ενδιαφερόμενο κοινό, το οποίο είναι εξάλλου το ίδιο γι' αυτά τα προϊόντα και υπηρεσίες με το κοινό που καθορίστηκε για τις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας και ευρέσεως προσωρινού προσωπικού που υπάγονται στην κλάση 51, θα αντιληφθεί επομένως ότι το επίμαχο σήμα έχει άμεση και συγκεκριμένη σχέση με τα οικεία προϊόντα και υπηρεσίες. Δεύτερον, επειδή στα οικεία προϊόντα και υπηρεσίες περιλαμβάνονται προϊόντα και υπηρεσίες που δεν έχουν καμία σχέση με τις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας και ευρέσεως προσωρινού προσωπικού, πρέπει να επισημανθεί ότι η λέξη «MANPOWER» καταχωρίστηκε για το καθένα από αυτά στο σύνολό τους.

Αντιθέτως, στις Κάτω Χώρες, στη Σουηδία, στη Δανία και στη Φινλανδία και στα μη αγγλόφωνα λοιπά κράτη μέλη της Κοινότητας, το εν λόγω σήμα δεν είναι περιγραφικό των προϊόντων και υπηρεσιών που υπάγονται στις κλάσεις 9, 16, 35, 41 και 42, υπό την έννοια του διακανονισμού της Νίκαιας, για τα οποία καταχωρίστηκε, από της απόψεως του συνόλου του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Συγκεκριμένα, δεν αποδείχθηκε ότι, στο πλαίσιο των προϊόντων και υπηρεσιών που προστατεύει το σήμα, χρησιμοποιείται η αγγλική γλώσσα, έστω και επικουρικός με την εθνική γλώσσα, προς τα μέλη του κοινού το οποίο έλαβε υπόψη του το ΓΕΕΑ.

Επομένως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία, στη Γερμανία και στην Αυστρία, το σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα διά της χρήσεως για τις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας και ευρέσεως προσωρινού προσωπικού που υπάγονται στην κλάση 35. Ο διακριτικός αυτός χαρακτήρας πρέπει να επεκταθεί στα προϊόντα και υπηρεσίες που προστατεύει το σήμα, τα οποία εμπίπτουν σε άλλες κλάσεις. Συγκεκριμένα, το σήμα είναι περιγραφικό μόνο σε σχέση με ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες που εμπίπτουν στις κλάσεις 9, 16, 41 και 42. Η λέξη «MANPOWER» μπορεί να γίνει αντιληπτή ως αναφερόμενη στο περιεχόμενο μόνον αυτών των προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο υπηρεσιών γραφείου ευρέσεως εργασίας, ο δε καταναλωτής που κάνει τον συσχετισμό των προϊόντων και υπηρεσιών των κλάσεων 9, 16, 41 και 42 και των υπηρεσιών γραφείου ευρέσεως εργασίας και γραφείου ευρέσεως προσωρινού προσωπικού μπορεί να αντιληφθεί το σήμα ως την ένδειξη προελεύσεως των εν λόγω

προϊόντων και υπηρεσιών, με αναφορά στον δικαιούχο.

(βλ. σκέψεις 57-59, 66-68, 79-80, 85, 89-92, 135-141, 144-145)

2. Σύμφωνα με το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί εν προκειμένω, όταν η καταχώριση του κοινοτικού σήματος γίνεται κατά παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β', γ ή δ', το κοινοτικό σήμα δεν κηρύσσεται εντούτοις άκυρο εάν, διά της χρήσεως που του έγινε, απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκε.

Αν το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού πρέπει να νοηθεί υπό την έννοια ότι δεν αφορά τη χρήση του σήματος του οποίου ζητείται η ακύρωση μετά την καταχώρισή του, τότε είναι περιττή και στερείται νοήματος. Συγκεκριμένα, γίνεται δεκτή η καταχώριση περιγραφικού σήματος το οποίο, λόγω της χρήσεως που του έγινε πριν από την κατάθεση αιτήσεως καταχωρίσεώς του ως κοινοτικού σήματος, απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα για τα προϊόντα και υπηρεσίες που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως, κατ'εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94. Έτσι, ένα καταχωρισθέν σήμα δεν μπορεί να ακυρωθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 αν «η καταχώριση του κοινοτικού σήματος» δεν «έγινε κατά παράβαση του άρθρου 7». Κατά συνέπεια, το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 δεν είναι καθόλου λυσιτελής στην περίπτωση αυτή. Επομένως, η τελευταία αυτή διάταξη αφορά μόνον τα σήματα των οποίων η καταχώριση είναι αντίθετη στους λόγους απαραδέκτου του άρθρου 7, παρά-

γραφος 1, στοιχεία β' και δ', του κανονισμού 40/94 και τα οποία, ελλείψει τέτοιας διατάξεως, πρέπει να ακυρωθούν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94. Το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 έχει, ακριβώς, ως σκοπό τη διατήρηση της καταχώρισεως των σημάτων τα οποία, διά της χρήσεως που τους έγινε, έχουν, εν τω μεταξύ, δηλαδή μετά την καταχώρισή τους, αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκαν, παρά το γεγονός ότι όταν έγινε η καταχώρισή τους ήταν αντίθετη προς το άρθρο 7 του κανονισμού 40/94.

(βλ. σκέψη 127)

3. Σύμφωνα με το άρθρο 51, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα, όταν το κοινοτικό σήμα καταχωρίστηκε αντιθέτως προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β', γ' ή δ', του

κανονισμού, δεν μπορεί ωστόσο να ακυρωθεί αν, διά της χρήσεως που του έγινε, απέκτησε μετά την καταχώρισή του διακριτικό χαρακτήρα για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκε. Η συγκεκριμένη ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα κοινοτικού σήματος διά της χρήσεως μετά την καταχώριση είναι η ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως περί κηρύξεως της ακυρότητας. Εξάλλου, το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) δύναται, χωρίς να υποπέσει σε αντιφάσεις στο σκεπτικό ή σε πλάνη περί το δίκαιο, να λάβει υπόψη στοιχεία που, μολονότι είναι μεταγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως, καθιστούν δυνατή τη συναγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά την κατάσταση τη συγκεκριμένη εκείνη ημερομηνία.

(βλ. σκέψη 146)